

**ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΑΝΑΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑ)
ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ Κ.Β.Α.Ε.**

Με την Υπουργική Απόφαση Φ. 10221/οικ. 19579/1316/2003 (ΦΕΚ 1233/29.08.2003), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του νόμου 3029/2002 (αρθρ. 4, παρ. 6), συστάθηκε ειδική επιστημονική επιτροπή με έργο τον επανακαθορισμό των επαγγελμάτων και εργασιών που υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων του Ι. Κ. Α. για τους από 1.01.2005 για πρώτη φορά απασχολούμενους, αποτελούμενη από τους εξής:

- 1) κ. Γεώργιο Κουκουλέ, ως Πρόεδρο
- 2) κ. Σάββα Ρομπόλη, ως μέλος
- 3) κ. Κυριακόγγονα, ως μέλος
- 4) κ. Χριστόφορο Σκιαδά, ως μέλος
- 5) κ. Άγγελο Στεργίου, ως μέλος

Με την ως άνω απόφαση ορίστηκε ως ημερομηνία λήξης της θητείας της επιτροπής, η 30^η Ιουνίου 2004.

Εν συνεχεία, με την Υπουργική Απόφαση Φ. 80050/Γ5/οικ.27120/1104/2003 (ΦΕΚ 1731/24.11.2003), η οποία τροποποίησε την ανωτέρω απόφαση σύστασης, ορίστηκε ως γραμματέας της επιτροπής ο κ. Βασίλειος Κουλούρης και ως αναπληρωτής αυτού η κα Σταυρούλα Γιωτάκου, υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επιπλέον, αποφασίσθηκε ότι κάθε δαπάνη λειτουργίας της επιτροπής, θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του Λογαριασμού Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης (Λ.Β.Κ.Α.).

Τέλος, με την κοινή Υπουργική Απόφαση 2/64994/0022/2004 (ΦΕΚ 58/19.01.2004), ορίστηκε η αποζημίωση του προέδρου και των μελών της επιτροπής.

Έως τη λήξη της θητείας της, πραγματοποιήθηκαν δέκα (10) συνεδριάσεις εκ των οποίων η πρώτη έλαβε χώρα τον Οκτωβρίου 2003 και η τελευταία τον Μάιο του 2004.

Η Επιτροπή συνήλθε για πρώτη φορά στις 23 Οκτωβρίου 2003 κατά την οποία συζητήθηκαν ορισμένα διαδικαστικά ζητήματα.

Στις επόμενες συνεδριάσεις και μέχρι την λήξη της θητείας της έγιναν οι ακόλουθες συζητήσεις και ενέργειες.

Κατ' αρχάς και λαμβάνοντας υπόψη την σύνθεση της Επιτροπής εκφράστηκε η άποψη της εισδοχής, ως μέλους, και ενός ιατρού εργασίας με εμπειρία στα υπό εξέταση θέματα. Η έλλειψη αυτή επισημάνθηκε αρμοδίως η απάντηση όμως ήταν αρνητική γιατί θα έπρεπε, όπως μας δηλώθηκε, να γίνει ανασύσταση της Επιτροπής. Η έλλειψη αυτή καθώς και η έλλειψη άλλων επιστημόνων ασχολουμένων με αυτά τα θέματα - ο μόνος εμπειρογνώμονας μέλος της Επιτροπής ήταν ο εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β κ. Κυριακόγγονας - υποθήκευσε, εν μέρει, το έργο της Επιτροπής.

Σύμφωνα με την εντολή εξητείτο από την Επιτροπή ο επανακαθορισμός των επαγγελματιών και εργασιών των υπαγομένων στον Κανονισμό των Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α. και με την επιφύλαξη να μη θιγούν τα δικαιώματα των ήδη εντεταγμένων.

Ο ισχύων Κανονισμός Βαρέων και Ανθυγιεινών επαγγελματιών διαρθρώνεται σε δύο επίπεδα: α) κατανομή των εργαζομένων σε 81 οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες υπάγονται στα Β.Α.Ε. και β) ειδικότητες οι οποίες δεν εντάσσονται σ' αυτές τις οικονομικές δραστηριότητες αλλά υπάγονται στα Β.Α.Ε. Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν και ειδικές κατηγορίες ασφαλισμένων που δεν υπάγονται μεν στα Β.Α.Ε., υπάγονται όμως σε ειδικά συνταξιοδοτικά καθεστάτα, με βάση τα οποία συνταξιοδοτούνται ενωρίτερα από τους λοιπούς ασφαλισμένους. Για την τελευταία αυτή κατηγορία η Επιτροπή αναρωτήθηκε αν θα έπρεπε ν' ασχοληθεί και με αυτές τις περιπτώσεις.

Σύμφωνα με πληροφορίες της Επιτροπής ο αριθμός των δικαιουμένων ανέρχεται σε 700.000 (τα άτομα αυτά ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α.).

Η Επιτροπή συζήτησε και το ζήτημα των οικονομικών επιπτώσεων του ισχύοντος συστήματος.

Το κεντρικό όμως ζήτημα της ακολουθητέας μεθοδολογίας για την προσέγγιση του προβλήματος, απασχόλησε την Επιτροπή από την έναρξη της λειτουργίας της μέχρι και την εκπονή της προθεσμίας που προέβλεπε η υπουργική απόφαση.

Δεδομένης της σύνθεσης της Επιτροπής — από άποψη ειδικοτήτων - έγιναν πολλές προτάσεις ώστε η Επιτροπή να συνεργαστεί με εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και αρμόδιους φορείς. Οι προτάσεις όμως αυτές, άκρως ενδιαφέρουσες, ήσαν χρονοβόρες και κατά συνέπεια δεν αξιοποιήθηκαν. Η Επιτροπή γνωρίζοντας ότι και κατά το παρελθόν είχε γίνει μια ανάλογη προσπάθεια (αρθρ. 32 του ν.1902/90), κάλεσε τα μέλη της προηγούμενης Επιτροπής κατά τη διάρκεια της 4ης συνεδρίασής της, ώστε να πληροφορηθεί για τις ενέργειες της.

Κατά τη μακρά και ενδιαφέρουσα αυτή συζήτηση αλλά και λαμβάνοντας υπόψη την Εισηγήση της Επιτροπής προέκυψαν τα εξής: η εν λόγω Επιτροπή δεν πρότεινε κατάλογο που να περιλαμβάνει τις εργασίες και ειδικότητες που κατά την κρίση της ανήκουν στα Β.Α.Ε. Ο λόγος αυτής της αδυναμίας ήταν η έλλειψη κατάλληλης υποδομής αντικειμενικού προσδιορισμού της όποιας επικινδυνότητας βασισμένης σε μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων και δεικτών νοσηρότητας κλπ. Και, ως συμπέρασμα, διατυπώθηκε η άποψη ότι ο θεσμός των Β.Α.Ε θα έπρεπε να καταργηθεί αφού προηγούμενος θα είχαν ληφθεί όλα τα μετρά Υγιεινής και Ασφάλειας που προέβλεπε το τότε νομικό καθεστώς και θα είχε εξασφαλισθεί η τήρηση τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Η παρούσα Επιτροπή μετά από μακρές συζητήσεις και προκειμένου οι προτάσεις της να στηρίζονται σε επιστημονική επιχειρηματολογία ώστε να μπορέσουν ν' αποτελέσουν αντικείμενο κοινωνικού διαλόγου, αποφάσισε να απευθυνθεί στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) ζητώντας: α) μια βιβλιογραφική επισκόπηση των συστημάτων προστασίας ατόμων που εργάζονται σε Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα σε Ελλάδα και Ευρώπη και β) υποβολή απόψεων για επαγγέλματα τα οποία «κρίνετε ότι θα μπορούσαν να αποχαρακτηρισθούν ή να ενταχθούν στην κατηγορία των ΒΑΕ». Αναλυτικότερα η Επιτροπή ζητούσε τα εξής: α) Εννοιολογικές αποσαφηνίσεις για τα Β.Α.Ε., β) οικονομικές δραστηριότητες και επαγγέλματα που υπάγονται ανά χώρα Ε.Ε.. (15). γ) νομοθεσία: μέτρα προστασίας, εισφορές (ύψος) χρόνος συνταξιοδότησης,

δ) σύγχρονες τάσεις και προοπτικές (π.χ. καταπολέμηση στην πηγή και όχι στα ατομικά μέσα προστασίας), ε) συγκριτικούς πίνακες μεταξύ των χωρών.

Σε απαντητική του επιστολή ο Πρόεδρος του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. καθηγητής Β. Μακρόπουλος μας δήλωσε ότι το πρώτο σκέλος του αιτήματος μας το Ινστιτούτο θα μπορούσε να το καλύψει ενώ για το δεύτερο «το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. αδυνατεί να ανταποκριθεί λόγω έλλειψης στοιχείων τα οποία είναι απαραίτητα και αναγκαία για τον αντικειμενικό και επιστημονικά τεκμηριωμένο επανακαθορισμό των επαγγελματιών που υπάγονται στον Κανονισμό Β.Α.Ε. του Ι.Κ.Α »

Μετά από συζήτηση η Επιτροπή ζήτησε από το ΕΛ ΙΝ.Υ.ΑΕ να του κοινοποιήσει τα προϋπολογιζόμενα έξοδα για την ανάθεση της βιβλιογραφικής επισκόπησης. Σύμφωνα με σχετικό έγγραφο του Ινστιτούτου το κόστος αυτής της εργασίας θα ήταν της τάξεως των 50.000 Ευρώ. Η Επιτροπή εξέφρασε τις επιφυλάξεις της για τη χορήγηση αυτού του ποσού και δεδομένου ότι η χώρα είχε εισέλθει σε προεκλογική περίοδο. Η Επιτροπή στη συνεδρίαση της της 1ης Μαρτίου του 2004 συζήτησε, παρουσία του καθ. κ. Μακρόπουλου, το θέμα της δυνατότητας συνεργασίας, κατά τη διάρκεια της οποίας αντηλλάγησαν ενδιαφέρουσες απόψεις (βλ. σχετικό Πρακτικό. Παράρτημα αριθμ. 1).

Μετά τις εκλογές της 7^{ης} Μαρτίου και δεδομένου ότι δεν είχαν ακόμη εκχωρηθεί οι αρμοδιότητες στο Γενικό Γραμματέα κ. Κωστόπουλο ώστε να μπορεί να ενημερωθεί και να αποφανθεί για την πορεία της Επιτροπής, αποφασίστηκε να αναλάβει πρωτοβουλία για επικείμενη συνάντηση με τον κ Κωστόπουλο ο Πρόεδρος της Επιτροπής.

Τελικώς ο Πρόεδρος της Επιτροπής συναντήθηκε με τον Υφυπουργό κ. Αγγελόπουλο παρουσία του κ. Κωστόπουλου και τους εξέθεσε την όλη κατάσταση. Τόσον ο κ. Υφυπουργός όσον και ο κ. Κωστόπουλος συμφώνησαν για την αναγκαιότητα της ανωτέρω έρευνας. Έκτοτε και λόγω της εκπνοής της προθεσμίας λειτουργίας της Επιτροπής η κατάσταση παραμένει στάσιμη.

Τελειώνοντας την επισκόπηση η Επιτροπή θεωρεί ότι η μεταρρύθμιση του συστήματος των Β.Α.Ε. (Ι.Κ.Α.) συνιστά ένα κατ' εξοχήν «πολιτικοποιημένο» ζήτημα. Δηλαδή ζήτημα το οποίο εμπεριέχει, εν δυνάμει, συγκρουσιακές καταστάσεις των οποίων η διαχείριση μέσα στα πλαίσια του κοινωνικού διάλογου απαιτεί μία ιδιαίτερος πειστική επιχειρηματολογία, προαπαιτούμενο της οποίας είναι

η ενημέρωση για τα ισχύοντα καθεστώτα στις 14 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης - τα ισχύοντα καθεστώτα στις χώρες της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ενδιαφέρουν.

Επιπλέον η νέα Επιτροπή θα πρέπει να πλαισιωθεί και από ειδικούς επιστήμονες των αντίστοιχων ειδικοτήτων ενώ η διάρκεια λειτουργίας της θα πρέπει κατ' ελάχιστον όριο να είναι διετής.

Με τιμή

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Σάββας Ρομπόλης

Γεώργιος Κουκουλές

Πάυλος Κυριακόγγονας

Χριστόφορος Σκιαδάς

Άγγελος Στεργίου

Υ.Γ. Η Επιτροπή θεωρεί υποχρέωση της να ευχαριστήσει τις κυρίες Στεργίου Αναστασία, Γιωτάκου Σταυρούλα και τον κ. Βασίλειο Κουλούρη για την υπεύθυνη γραμματειακή υποστήριξη και την άψογη τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων της Επιτροπής